
DEMOKRATIA ATEENASSA

OSA A

Thukydides oli historioitsija ja sotilashenkilö, joka eli viidennellä vuosisadalla eKr., antiikin Kreikan klassisella aikakaudella. Hän syntyi Ateenassa. Ateenan ja Spartan välisen peloponnesolaissodan aikana (431–404 eKr.) hän johti laivastoa, jonka tehtävänä oli suojella Amfipoliin kaupunkia Traakiassa. Hän ei ehtinyt kaupunkiin ajoissa. Se joutui spartalaiskenraali Brasidaksen käsiin, minkä vuoksi Thukydides joutui lähtemään kahdeksikymmeneksi vuodeksi maanpakoon. Tämä antoi hänelle tilaisuuden kerätä yksityiskohtaista tietoa sodan molemmilta osapuolilta sekä mahdollisuuden tehdä tutkimusta teostaan *Peloponnesolaissota* varten.

Thukydidestä pidetään yhtenä antiikin ajan suurista historioitsijoista. Selittääkseen historian kehityskulkua hän keskittyy luonnollisiin syihin ja kunkin yksilön käyttäytymiseen pikemminkin kuin kohtaloon tai jumalten puuttumiseen asioihin. Hänen teoksessaan tosiasioita ei esitetä pelkkinä tarinoina, vaan niitä selitetään, jotta voitaisiin ymmärtää ne syyt, jotka saivat päähenkilöt toimimaan niin kuin he toimivat. Painottaakseen yksilöiden käyttäytymistä Thukydides esittää toisinaan kuvitteellisia puheita: ne auttavat häntä selittämään historiallisten henkilöiden motiiveja.

OSA B

Thukydides esittää ateenalaisen valtiomiehen Perikleen (viides vuosisata eKr.) pitäneen seuraavan puheen niiden sotilaiden kunniaksi, jotka kaatuivat peloponnesolaissodan ensimmäisen vuoden aikana.

Hallintojärjestelmämme ei jäljittele naapurivaltioiden lakeja; me olemme pikemminkin esikuvana toisille kuin heidän matkijoitaan. Järjestelmäämme kutsutaan demokratiaksi, koska siinä päätösvalta kuuluu monille eikä harvoille. Lakimme takaavat kaikille yhtäläiset oikeudet yksityisasioissa, kun taas julkisessa elämässä arvonanto riippuu kunkin omista ansioista eikä yhteiskunnallisesta asemasta.

Yhteiskunnallinen asema ei myöskään estä henkilöä pääsemästä julkisiin tehtäviin (...). Ja samalla tavoin kuin emme sekaannu yksityisasioihin, emme riko lakia julkisissakaan asioissa. Me tottelemme niitä, jotka olemme asettaneet virkaansa, ja me noudatamme lakeja, etenkin niitä, jotka suojelevat sorrettuja, ja jopa niitä kirjoittamattomia lakeja, joiden rikkomista pidetään yleisesti häpeällisenä.

Meillä on myös monia tapoja virkistäytyä henkisesti. Pitkin vuotta kisaamamme kilpaleikit ja viettämämme uhrijuhlat sekä yksityisten asumustemme hienostuneisuus muodostavat päivittäisen nautinnon lähteen, joka auttaa karkottamaan mielestä kaikki huolet; samalla kaupunkimme monilukuiset asukkaat saavat koko maailman tuotteet virtaamaan Ateenaan, niin että muiden maiden hedelmät ovat ateenalaisille yhtä tuttuja kuin heidän omat hedelmänsä.

Thukydides, Peloponnesolaissota (mukaelma)

Vastaa seuraaviin tehtäviin edellisellä sivulla olevan ”Demokratia Ateenassa” -tekstin perusteella.

Tehtävä 1: DEMOKRATIA ATEENASSA

R443Q04

Miksi Thukydides joutui lähtemään maanpakoon?

- A Hän ei kyennyt tuomaan ateenalaisille voittoa Amfipoliissa.
- B Hän otti laivaston komentoonsa Amfipoliissa.
- C Hän keräsi tietoa sodan molemmilta osapuolilta.
- D Hän karkasi ateenalaisten joukosta taistellakseen spartalaisten puolella.

Tehtävä 2: DEMOKRATIA ATEENASSA

R443Q03 – 0 1 2 9

Osassa B esitetyn puheen yksi tarkoitus oli kunnioittaa niitä sotilaita, jotka kaatuivat peloponnesolaissodan ensimmäisen vuoden aikana.

Mikä MUU tarkoitus tällä puheella oli?

.....

.....

Tehtävä 3: DEMOKRATIA ATEENASSA

R443Q05 – 0 1 2 9

Kuka kirjoitti osassa B esitetyn puheen? Perustele vastauksesi tekstin avulla.

.....

.....

Tehtävä 4: DEMOKRATIA ATEENASSA

R443Q06

Mikä teki Thukydideestä tekstin mukaan erilaisen kuin muut tuon ajan historioitsijat?

- A Hän kirjoitti tavallisista ihmisistä, ei sankareista.
- B Hän käytti tarinoita pikemminkin kuin pelkkiä tosiasioita.
- C Hän selitti historian tapahtumia viittaamalla niiden ylikuonnollisiin syihin.
- D Hän keskittyi siihen, mikä sai ihmiset toimimaan niin kuin he toimivat.

Tehtävä 5: DEMOKRATIA ATEENASSA

R443Q07

Tarkastele alla olevaa tekstikatkelmaa, joka on otettu osan B loppupuolelta:

”Meillä on myös monia tapoja virkistäytyä henkisesti. Pitkin vuotta kisaamamme kilpaleikit ja viettämämme uhrijuhlat sekä yksityisten asumustemme hienostuneisuus muodostavat päivittäisen nautinnon lähteen, joka auttaa karkottamaan mielestä kaikki huolet.”

Mikä seuraavista virkkeistä tiivistää parhaiten yllä olevan tekstikatkelman?

- A Ateenan hallintojärjestelmä sallii kenen tahansa laatia lakeja.
- B Huvitukset ja kauneus ovat osa miellyttävää elämää, jota Ateenassa voi viettää.
- C Ateenalaiset elävät liiallisessa ylellisyydessä eivätkä osaa ottaa elämää vakavasti.
- D Julkista ja yksityistä elämää pidetään samana asiana.